

Information til brugere

Mini-MACS er en klassifikation, som beskriver, hvordan børn med cerebral parese (CP) i alderen 1-4 år bruger deres hænder til at håndtere genstande i daglige aktiviteter. Klassifikationen beskriver fem niveauer. Niveauerne er baseret på barnets selvinitierende adfærd og dets eventuelle behov for hjælp eller tilpasning til at kunne håndtere genstande. Desuden beskrives forskellene mellem de tilgrænsende niveauer, så det er nemmere at fastslå, hvilket niveau der passer bedst. Mini-MACS er en funktionsbeskrivelse, der kan anvendes som supplerende information til diagnosen CP, herunder også subtyper af CP.

Mini-MACS handler om barnets måde at håndtere genstande på, sammenlignet med børn på samme alder uden funktionsnedsættelse. Der er tale om de genstande, som findes i barnets nærhed, og som barnet bruger, når det f.eks. leger, tegner, spiser eller tager tøj på. Barnets måde at håndtere legetøj på giver et godt billede af dets manuelle formåen. Der er naturligvis forskel på, hvilke genstande et 1-årigt barn skal kunne håndtere sammenlignet med et 4-årigt barn. Barnets motivation og udviklingsniveau påvirker dets evne til at håndtere genstande og indvirker dermed på dets Mini-MACS-niveau.

Når man vurderer barnets Mini-MACS-niveau, skal man vælge det niveau, som bedst beskriver barnets almindelige udførelse i et hverdagsmiljø. For at få viden om, hvad barnet normalt foretager sig og hvordan, er det nødvendigt at spørge en person, som kender barnet godt. Spørgsmålene bør stilles på en måde, så man får en beskrivelse af, hvilken type genstande barnet håndterer, i hvilke situationer og hvordan.

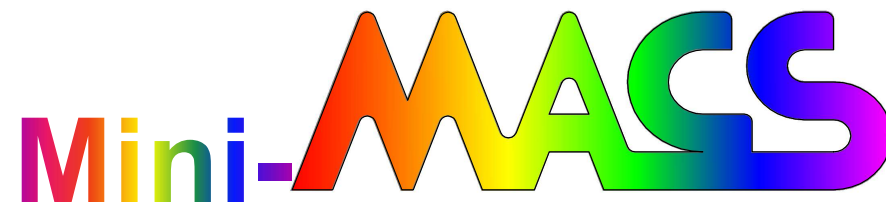
Mini-MACS klassificerer således, hvordan barnet normalt gør, ikke barnets optimale udførelse i en specifik testsituation.

I Mini-MACS vurderes barnets generelle evne til at håndtere genstande i hverdagen, ikke funktionen i hver hånd for sig. Mini-MACS har ikke til hensigt at forklare de underliggende årsager til nedsat manuel formåen.

Mini-MACS omfatter hele spektret af funktionsnedsættelser hos børn med CP, herunder også alle CP subtyper. Niveau I omfatter børn med mindre begrænsninger, mens børn med omfattende funktionsnedsættelser normalt befinder sig på niveau V. Nogle CP subtyper findes på alle niveauer, f.eks. bilateral CP, mens unilateral CP normalt forekommer på niveau I-III. Mini-MACS gælder ikke børn uden funktionsnedsættelse, idet disse børn ville skulle klassificeres på niveau 0.

Eftersom Mini-MACS kun er opdelt i fem niveauer, findes der på alle niveauer børn med forholdsvis varieret funktion. Det betyder, at Mini-MACS formentlig ikke er sensitiv nok til at måle ændringer og kan derfor ikke benyttes til at vurdere en udvikling eller interventioner. Mini-MACS kan bruges til at beskrive funktionelle aspekter af den måde, diagnosen CP påvirker evnen til at bruge hænderne.

De fem niveauer i Mini-MACS udgør en ordinalskala. Det betyder, at forskellene mellem de enkelte niveauer ikke nødvendigvis er lige store. Børn med CP er ikke jævnt fordelt over de fem niveauer.



Mini-Manual Ability Classification System til børn med cerebral parese, 1-4 år

Mini-MACS er en tilpasning af MACS til børn i alderen 1-4 år. Manual Ability Classification System (MACS) er en klassifikation, som beskriver, hvordan børn med cerebral parese i alderen 4-18 år bruger deres hænder til at håndtere genstande i daglige aktiviteter.

- Mini-MACS klassificerer børns evne til at håndtere genstande, som er relevante i forhold til deres alder og udvikling samt deres behov for støtte til dette.
- Med Mini-MACS beskrives hvordan børn normalt bruger deres hænder for at håndtere genstande, eksempelvis legetøj i forskellige omgivelser. Mini-MACS beskriver, hvad børnene normalt gør, i højere grad end, hvad der er deres bedst mulige kapacitet.
- Med Mini-MACS klassificeres et barns generelle evne til at håndtere genstande med begge hænder, ikke evnen i hver hånd for sig.
- For at få viden om, hvordan et barn håndterer forskellige genstande i hverdagen, er det nødvendigt at spørge en person, som kender barnet godt. Det er ikke en viden, man kan få ved hjælp af en specifik test. Spørgsmålene bør stilles på en måde, så man får en beskrivelse af, hvilke typer genstande barnet håndterer, i hvilke situationer og hvordan.

Hvad har du brug for at vide før du anvender Mini-MACS?

Når du anvender Mini-MACS skal du afklare hvilke genstande barnet normalt håndterer og hvordan: Let eller svært, hurtigt eller langsomt, præcist eller tilfældigt? Du kan f.eks. spørge om og/eller observere, hvordan barnet bruger sine hænder i leg og under måltider, eller når det deltager i almindelige hverdagsaktiviteter.

Stil spørgsmål om barnets selvinitierende evne og til, hvor meget støtte og hjælp barnet har brug for fra en voksen for at kunne håndtere genstande i hverdagen.

Her følger en beskrivelse af de forskellige Mini-MACS-niveauer:

- I. **Håndterer genstande let og med godt resultat.** Barnet kan have en let nedsat evne til at udføre handlinger, som kræver præcision og koordination mellem hænderne, men kan dog godt udføre dem. Barnet kan have brug for noget mere hjælp fra en voksen til at håndtere genstande/legetøj sammenlignet med andre børn på tilsvarende alder.
- II. **Håndterer de fleste genstande, men med noget begrænset kvalitet og/eller hurtighed.** Visse handlinger kan kun udføres med noget besvær eller efter megen øvelse. Alternative metoder kan forekomme, f.eks. brug af en enkelt hånd. Barnet har oftere behov for hjælp fra en voksen til at håndtere genstande/legetøj sammenlignet med andre børn på tilsvarende alder.
- III. **Håndterer genstande med besvær.** Udførelsen foregår langsomt og med begrænset variation og kvalitet. Let håndterlige genstande håndteres selvstændigt og kortvarigt. Barnet har ofte behov for hjælp og støtte af en voksen til at håndtere genstande.
- IV. **Håndterer et begrænset udvalg af let håndterlige genstande i enkle handlinger.** Handlingerne udføres langsomt, med besvær og/eller tilfældig præcision. Barnet har behov for løbende støtte og hjælp fra en voksen til at håndtere genstande/legetøj
- V. **Håndterer ikke genstande og har meget begrænset evne til at udføre selv enkle handlinger.** Barnet kan i bedste fald skubbe til, berøre, trykke på eller holde fast i få genstande i kontinuerlig interaktion med en voksen.

Forskelle mellem niveau I og II

Børn på niveau I kan have noget sværere ved at håndtere genstande, som kræver gode finmotoriske evner sammenlignet med børn på tilsvarende alder uden funktionsnedsættelse.

Børn på niveau II kan stort set håndtere samme genstande som børn på niveau I, men udførelsen kan give besvær og/eller tage længere tid. Det vil medføre, at barnet oftere beder om hjælp. Funktionelle forskelle mellem barnets hænder kan betyde, at udførelsen bliver mindre effektiv. Børn på niveau II kan have behov for mere vejledning og øvelse, før de lærer at håndtere genstande, end børn på niveau I.

Forskelle mellem niveau II og III

Børn på niveau II kan håndtere de fleste genstande, selv om de ofte er længere tid om det, og kvaliteten er noget nedsat sammenlignet med børn uden funktionsnedsættelse i samme alder.

Børn på niveau III håndterer lethåndterlige genstande og har ofte brug for hjælp til at placere genstandene i en let håndterlig position foran sig. De udfører handlinger med få delkomponenter. Udførelsen foregår langsomt.

Forskelle mellem niveau III og IV

Børn på niveau III kan kortvarigt håndtere lethåndterlige genstande selvstændigt. De udfører handlinger med få delkomponenter, selv om det tager lang tid.

Børn på niveau IV kan i bedste fald udføre enkle handlinger som at gribe eller slippe let-håndterlige genstande, som det får tilbudt i en tilpasset position. Barnet har brug for kontinuerlig hjælp.

Forskelle mellem niveau IV og V

Børn på niveau IV udfører enkelthandlinger med et meget begrænset udvalg af genstande og har løbende brug for hjælp.

Børn på niveau V kan i bedste fald udføre enkle bevægelser i særlige situationer. De kan f.eks. trykke på en enkelt kontakt, eller holde fast i mindre krævende genstande.